

RÁDCE

I.

VLASTNÍKA LESA DO VÝMĚRY 50 ha

Základní pravidla vlastnictví lesa

**Práva a povinnosti návštěvníků a uživatelů
Vašeho lesa**

Vaši hlavní pomocníci

Hospodaření v lese

Založení lesního porostu na zemědělské půdě

**Možnosti čerpání příspěvků, dotací a finanční
pomoci**

Lesní stanoviště a stabilita lesa

www.uhul.cz
Informace o lesích

URČENO:

- ▶ pro vlastníky lesů do výměry 50 ha, kteří nemají vypracovaný lesní hospodářský plán
- ▶ pro vlastníky zemědělské půdy, kteří zvažují její zalesnění

Vážení čtenáři, vážení vlastníci lesa,

tato publikace obsahuje nejdůležitější informace z právních předpisů upravujících vlastnictví lesa a hospodaření v něm. Určena je především vlastníkům lesů do výměry 50 ha hospodařícím bez vlastního lesního hospodářského plánu.

Vzhledem k tomu, že všechny lesy na našem území (tedy i Váš majetek) společnost považuje za národní bohatství a nenahraditelnou složku životního prostředí, jsou předmětem úpravy jak práva soukromého, tak i veřejného. Stát na jedné straně zasahuje vlastníkům lesů do jejich hospodaření, na druhé straně jim poskytuje finanční podpory a služby.

Nesprávným hospodařením můžete sobě nebo vlastníkům sousedních lesních porostů způsobit škodu například tím, že nevhodně odkryjete lesní porost bořivému větru. Můžete rovněž zanedbáním svých povinností způsobit rozvoj kalamitních škůdců, kteří poškodí sousední majetek. Nesprávnými postupy můžete ohrozit nebo dokonce poškodit životní prostředí.

Tato brožurka Vám pomůže v základní právní orientaci při hospodaření ve Vašem lese tak, abyste se nedostali do konfliktu se zákony. Myslivost a ochrana přírody jsou v textu zmíněny jen okrajově, podrobněji jsou obě témata zpracovány v druhém díle brožurky.

*za kolektiv autorů
Mgr. Martin Polívka, DiS.*

Tento text je formulován s ohledem na srozumitelnost pro čtenáře bez lesnického vzdělání, proto v nezbytné míře upouští od odborných pojmů. Rovněž nenahrazuje znění zákonů, z nichž čerpá.

POUŽITÝ ZPŮSOB ODKAZOVÁNÍ NA PRÁVNÍ PŘEDPIS

(všechny předpisy se rozumí ve znění platném ke dni zpracování této publikace):

1) § 3

¹⁾ = číslo právního předpisu v Seznamu citovaných právních předpisů

§ 3 = číslo citovaného paragrafu z právního předpisu

SLOVNÍČEK POJMŮ

holá seč	jednorázové smýcení všech stromů v obnovovaném porostu nebo v jeho části
holina	odlesněná porostní půda, na které dosud nebyl založen nový lesní porost
les	lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa ^{1) § 2}
lesní porost	stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa ^{1) § 2}
obnova lesa	proces nahrazování stávajícího lesa novým pokolením lesních dřevin
ochrana lesa	činnosti směřující k omezení vlivu škodlivých činitelů, ochranná opatření proti škodlivým činitelům a zmírňování následků jejich působení ^{1) § 2}
pozemky určené k plnění funkcí lesa	lesní pozemky – pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů ^{1) § 3} a tzv. jiné pozemky – zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace, s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství ^{1) § 3}
reprodukční materiál	semenný materiál (semena, šišky, plody a plodenství), části rostlin (řízky, rouby, hříženci, kořeny, pruty a jiné části rostlin) a sadební materiál (rostliny získané ze semenného materiálu, z částí rostlin nebo z přirozeného zmlazení) ^{5) § 2}
těžba	těžba myšlná úmyslná – účelem je obnova porostu nebo výběr jednotlivých stromů v porostu určeném k obnově, těžba předmyšlná úmyslná – účelem je výchova porostu a těžba nahodilá – účelem je zpracování stromů suchých, vyvrácených, nemocných nebo poškozených ^{1) § 2}
výchova lesa	opatření ovlivňující druhovou a prostorovou skladbu, růst, vývoj zdravotní stav, odolnost a kvalitu lesního porostu s cílem zabezpečit plnění funkcí lesa ^{1) § 2}

zajištění lesního porostu	dosažení takového stavu mladého lesního porostu, kdy již není zapotřebí jeho intenzivní ochrany (před zvěří, buření aj.) a kdy počet jedinců, jejich druhová skladba a rozmístění po ploše dávají předpoklady pro vznik stanovištně vhodného lesního porostu ^{1) 5 2}
zalesnění	založení lesního porostu ^{1) 5 2} (např. na půdě doposud využívané zemědělsky)
hospodářský soubor	informuje o stanovištních podmínkách a funkčním zaměření porostu (první dvě číslice) a o typu porostu, zejména o převládající dřevině (třetí číslice)
zakmenění	udává stupeň obsazení plochy stromy; hodnota zakmenění 10 odpovídá plné tabulkové zásobě nebo kruhové základně taxačních nebo růstových tabulek schválených MZe (zhruba jde o poměr plochy průmětu korun stromů k poměru plochy volné)
zastoupení dřevin	udává plošný podíl jednotlivých dřevin na ploše porostních skupin, u mladých porostů se odhaduje
výčetní tloušťka	udává v cm tloušťku průměrného stromu ve výšce 1,3 m nad zemí
objem středního kmene	udává hmotu hroubí průměrného stromu v m ³ bez kůry
bonita absolutní	vyjadřuje produkční schopnost dřeviny na stanovišti a udává se jako průměrná výška, kterou dřevina dosáhne ve věku 100 let
bonita relativní	vyjadřuje rovněž produkční schopnost dřeviny na stanovišti a pro většinu hospodářsky významných dřevin se udává v rozmezí 1 až 9; hodnoty 1 a 2 označují porosty nejpřirůstavější, hodnoty 4 až 6 produkčně průměrné porosty, hodnoty 7 a 9 nepřirůstavé porosty
genetická (fenotypová) klasifikace	udává hodnotu dřeviny z hlediska původnosti, objemové produkce, zdravotního stavu, kvality kmene a koruny a údaje se využívají při sběru semen a při obnově lesa. Klasifikační stupnice je rozdělena do čtyř fenotypových tříd s označením A, B, C a D od nejkvalitnějších, určených ke sběru semen pro umělou obnovu, po ty, které by se neměly obnovovat ani přirozeně informuje o stanovištních podmínkách a funkčním zaměření porostu (první dvě číslice) a o typu porostu, zejména o převládající dřevině (třetí číslice)
zásoba v m ³ bez kůry na 1 ha	udává kolik dřeva je na ploše 1 ha daného lesního porostu
objem obnovní těžby	doporučuje vhodnou výši obnovní těžby

POUŽITÉ ZKRATKY

ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
EU	Evropská unie
HS	hospodářský soubor
Kap.	kapitola
KÚ	krajský úřad
LHE	lesní hospodářská evidence
LHO	lesní hospodářská osnova
LVS	lesní vegetační stupeň
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OLH	odborný lesní hospodář
ORP	obecní úřad obce s rozšířenou působností (orgán SSL)
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa
RM	reprodukční materiál lesních dřevin
SSL	státní správa lesů
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

1 ZÁKLADNÍ PRAVIDLA VLASTNICTVÍ LESA

► **Vlastnictví lesa a hospodaření v něm upravuje lesní zákon ¹⁾ a předpisy jej provádějící a na něj navazující.**

► Veškeré pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL, viz výčet ve Slovníčku pojmů)^{1) § 3} musí být účelně obhospodařovány podle lesního zákona a nesmí být využívány k jiným účelům.^{1) § 13, § 15} Výjimky povoluje orgán státní správy lesů (SSL, kap. 3.3).^{1) § 13, § 15–18}

► Uvolnění PUPFL pro jiné využití (např. pro umístění stavby nesloužící plnění funkcí lesa) je možné pouze na základě rozhodnutí o odnětí pozemků plnění funkcí lesa vydaného orgánem SSL. Toto rozhodnutí může být vydáno i na návrh jiné osoby, než jste Vy jako vlastník pozemku. V takovém případě jste ovšem účastníkem řízení o odnětí a máte nejen právo vyjádřit s odnětím svůj nesouhlas, ale pro případ, že rozhodnutí o odnětí bude vydáno, máte rovněž **nárok na náhradu** újmy vzniklé odnětím, a to vůči osobě, v jejíž prospěch bylo rozhodnutí o odnětí vydáno.^{1) § 17}

► Pacht (dříve „nájem lesa“) je možný na základě písemné smlouvy;^{1) § 5} podpacht (dříve podnájem) pouze v případě, že je tato možnost dohodnuta v pachtovní smlouvě.^{1) § 5} Vznik pachtu, podpachtu nebo výpůjčky Vašich PUPFL, má-li trvat méně než 5 let, musí být oznámen orgánu SSL do 30 dnů od jeho uzavření.^{1) § 12} Pacht lesa je od počátku roku 2014 možné zapsat do katastru nemovitostí, a to bez ohledu na délku jeho trvání.

► Nutno upozornit, že lesní zákon změnu terminologie zavedenou novým občanským zákoníkem, účinným od 1. ledna 2014, do svých ustanovení dosud nepřevzal a stále používá dřívější pojmy „nájem“ a „podnájem“, resp. „nájemce“ a „podnájemce“. Jejich právní podstata ovšem v současnosti poněkud jiná, než tomu bylo do počátku roku 2014.

► V případě, že les je propachtován, má práva a povinnosti vlastníka lesa (dále jen „vlastník“) pachtýř, popř. podpachtýř lesa, pokud smlouva mezi nimi výslovně nestanoví jinak.^{1) § 58}

► K dělení lesního pozemku, při němž by vznikl díl o výměře menší než 1 hektar, je nutný souhlas orgánu SSL.^{1) § 12} (To platí i v případě, kdy výměru menší než 1 ha má již původní pozemek před jeho rozdělením.)

► Les plní kromě produkce dříví ještě řadu dalších funkcí – chrání půdu a vodní zdroje, brání erozi, slouží k rekreaci aj. Podle svých převažujících funkcí a společenských požadavků je tedy Váš les zařazen orgánem SSL do jedné ze tří kategorií lesů.^{1) § 6–9}

► Do které kategorie lesů či pásma ohrožení imisemi Váš les spadá, je možné zjistit na obecním úřadu obce s rozšířenou působností (ORP) nebo na krajském úřadu (KÚ), který příslušné rozhodnutí vydal; dočtete se o nich i v lesní hospodářské osnově (LHO, kap. 3.2). Návrh na zařazení do kategorie „les zvláštního určení“ (např. les rekreační) nebo „les ochranný“ (např. les na prudkém svahu) můžete podat na krajském úřadu.^{1) § 7–8} Od roku 2016 můžete rovněž navrhnout, aby Váš les byl z těchto kategorií vyřazen a stal se „lesem hospodářským“.

KATEGORIE LESŮ	DŮSLEDEK PRO VLASTNÍKA LESA
LES HOSPODÁŘSKÝ	Osvobození od daně z nemovitých věcí v případě, že les je zařazen do dvou nejvyšších pásem ohrožení imisemi (pásma A, B) ¹⁴⁾ § 4 – standardní způsob hospodaření.
LES OCHRANNÝ (sutě, prudké svahy, strže, náplavy a písky, rašeliniště, výsypky, vysoké polohy aj.)	Nejsou předmětem daně z nemovitých věcí (nikdy). ¹⁴⁾ § 2 Omezené hospodaření (před produkcí dřeva mají přednost ty funkce lesa, pro které byla kategorie vyhlášena). ¹⁾ § 36 Povinnost zajistit opatření uložená orgánem SSL ke splnění účelu sledovaného vyhlášením kategorie; právní nárok na náhradu zvýšených nákladů s tím spojených ¹⁾ § 36 (návrh na poskytnutí náhrady se podává orgánu SSL, ²⁾ § 4 podrobnosti viz vyhláška. ²⁾
LES ZVLÁŠTNÍHO URČENÍ (pásma ochrany vod, zvláště chráněná území, rekreační lesy, obory aj.)	Totéž, jako les ochranný (výše). Navíc: Právní nárok na náhradu zvýšených nákladů, které z omezeného hospodaření vzniknou (kromě obor, bažantnic a zvláštních případů); ¹⁾ § 36 návrh na poskytnutí náhrady se podává orgánu SSL, ²⁾ § 3 podrobnosti uvádí vyhláška. ²⁾

► Váš les je přírodní a estetickou hodnotou, podílí se na rovnováze v krajině, na rozmanitosti forem života apod. Proto mohl být prohlášen (celý nebo jeho část) za některý z objektů ochrany přírody a krajiny, např. za zvláště chráněné území. Pokud k vyhlášení ochrany došlo před schválením LHO, je v ní tato skutečnost zpravidla uvedena a rovněž jsou v ní zapracovány vyplývající požadavky na Vaše hospodaření. Také proto Vám **doporučujeme hospodařit podle LHO**. Podrobnosti k ochraně přírody a krajiny (mj. újmy, **náhrady, podpory**) uvádí zákon⁹⁾ nebo je poskytne ORP.

► Máte **právní nárok na náhradu** újmy nebo škody, kterou Vám způsobila jiná osoba (např. škody na lesním porostu, na lesním pozemku, z mimořádných či nákladnějších opatření) nebo která vyplynula z některých zákonných nebo administrativních omezení hospodaření. Výše újmy nebo škody se stanovuje podle příslušných předpisů.^{12), 13)} Doporučujeme Vám obrátit se na odhadce nebo soudního znalce.

► Vlastník lesa, který úmyslnou činností způsobí značné škody na lese (byť jeho vlastním) a ohrozí tím plnění jeho funkcí nebo který poruší jiná ustanovení lesního zákona, může být uložena pokuta,¹⁾ § 54 a to jak ze strany orgánů SSL, tak i ze strany České inspekce životního prostředí (ČIŽP).¹⁰⁾

2 PRÁVA A POVINNOSTI NÁVŠTĚVNÍKŮ A UŽIVATELŮ VAŠEHO LESA

2.1 Základní právo návštěvníků Vašeho lesa

► Každý smí vstupovat do Vašeho lesa na vlastní nebezpečí, sbírat v něm pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest.^{1) § 19} Přísnější podmínky platí tam, kde je vstup pro návštěvníky lesa omezen zvláštními zákony, např. ve vojenských újezdech, ve zvláště chráněných územích, na územích NATURA 2000 apod. Volný vstup do lesa lze omezit nebo vyloučit; o omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, nejdéle na dobu 3 měsíců, a to i opakovaně, rozhoduje v odůvodněných případech orgán SSL; návrh na vydání takového rozhodnutí může podat i vlastník.^{1) § 19} Právo veřejnosti na vstup do lesa se dále netýká míst oplocených, míst opatřených zákazem vstupu a porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví.^{1) § 20}

► Je ovšem zakázáno les oplocovat z důvodů vlastnických nebo za účelem omezení užívání lesa veřejností (oplotit lze jen lesní školku, lesní porost ohrožený škodami zvěří, oboru nebo farmu pro chov zvěře).^{1) § 32} Stavby oplocení lesních školek a oplocení sloužícího k ochraně před škodami zvěří je přitom možno zřizovat bez jakéhokoliv povolení či souhlasu stavebního úřadu.

2.2 Základní povinnosti návštěvníků Vašeho lesa

► Při vstupu do lesa jej nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popř. pachtýře.^{1) § 19} Nepoškozovat objekty a zařízení sloužící k hospodaření v lese^{1) § 11} a myslivosti,^{8) § 9} dbát své osobní bezpečnosti nebo bezpečnosti osob svěřených.^{1) § 19}

► **Dodržovat následující zákazy (platí jak pro návštěvníky lesa, tak i pro vlastníka, pachtýře aj.):^{1) § 20}**

Odhazovat v lese hořící nebo doutnající předměty. Znečišťovat les odpady a odpadky. Narušovat vodní režim.

Umožňovat výběh hospodářským zvířatům a průhon dobytka lesními porosty, pást dobytek v lese. Hrabat stelivo.

► **Dále dodržovat následující zákazy (nevztahují se na činnosti prováděné při hospodaření v lese, výjimku z nich může návštěvníkům povolit vlastník, popř. orgán SSL):^{1) § 20}**

Rušit v lese klid a ticho. Kouřit, rozdělávat nebo udržovat otevřené ohně (platí i do vzdálenosti 50 m od okraje lesa), tábořit mimo vyhrazená místa.

V lese (včetně lesních cest) jezdit a stát s motorovými vozidly. Jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních mimo lesní cesty a vyznačené trasy.

Pozn: Orgány SSL a jiné orgány státní správy (např. ČIŽP¹⁰⁾) jsou oprávněny vstupovat i vjíždět do lesa a provádět v něm kontrolní činnost,^{1) § 20} a to i tehdy, pokud je veřejnosti vstup do lesa zakázán.

Sbírat semena lesních dřevin, jmelí a ochmet (obdoba jmelí). Vyzvedávat semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin. Těžít stromy a keře, poškozovat je. Sbírat lesní plody způsobem, který poškozuje les.

Provádět v lese terénní úpravy, narušovat půdní kryt (těžít hlínu, písek, kámen), budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty.

- ▶ Umístit včelstvo na lesní pozemek je chovatel oprávněn jen se souhlasem vlastníka.^{1) § 19}
- ▶ Na dodržování pravidel obecného užívání lesů veřejností dohlíží zaměstnanci orgánů SSL, kteří se prokazují odznakem SSL, zejména však lesní stráž. Ta se při výkonu funkce prokazuje průkazem lesní stráže a nosí služební odznak,³⁾ evidenci lesní stráže vede orgán SSL (kap. 3.3).^{1) § 39}

2.3 Užívání Vašeho lesního pozemku k mysliveckým účelům

- ▶ Váš lesní pozemek – přirozené životní prostředí zvěře – je s velkou pravděpodobností evidován jako honební. K tomu se váží výjimky ze zákazů uvedených v kap. 2.2 a další právní úprava,⁸⁾ která se týká mj. škod způsobených zvěří a náhrad za ně, volného pohybu domácích zvířat, lovu zvěře, evidence honiteb, honebních společenstev a mysliveckých hospodářů aj. Základní informace poskytne orgán státní správy myslivosti, tj. nejčastěji ORP. Na základě Vaší odůvodněné žádosti může krajský úřad prohlásit Váš pozemek za nehonební; v takovém případě na něm nebude moci nikdo vykonávat právo myslivosti, ovšem Vy ztratíte nárok na náhradu škody, kterou na Vašich lesních porostech způsobila zvěř (viz kap. 4.3.)

3 VAŠI HLAVNÍ POMOCNÍCI

3.1 Odborný lesní hospodář

► **Hospodaření ve svém lese je vlastník povinen zajišťovat v součinnosti s odborným lesním hospodářem (OLH)** – licencovanou fyzickou nebo právnickou osobou, která pro vlastníka zabezpečuje odbornou úroveň hospodaření a jeho soulad se zákonem.^{1) § 37}
Z důvodu Vaší odpovědnosti za způsob hospodaření v lese a za stav lesa je ve Vašem zájmu se na svého OLH obracet – poskytne Vám veškeré informace související s hospodařením, doporučí optimální pracovní postupy, měl by být schopen poradit v komunikaci s úřady, pomoci s žádostí o finanční příspěvek apod. **Všechny jeho povinnosti jsou jednotlivě vyjmenované v lesním zákoně,^{1) v § 37, odst. 8 a 9.}**

► Svého OLH si **můžete zvolit sám** (evidenci vede ORP, je však možné vybrat si jakoukoliv osobu s příslušnou licenci), v takovém případě oznamte jeho jméno do 30 dnů ORP a budete sám hradit náklady na jeho činnost. Nevyberete-li si OLH sám, přidělí Vám jej ORP a jeho činnost **bude hradit stát**.^{1) § 37}

3.2 Lesní hospodářská osnova

► **Zdarma pro Vás licencovaní specialisté zpracovávají lesní hospodářskou osnovu (LHO),** zpravidla na 10 let.^{1) § 25–26} Obsahuje především podrobné údaje o Vašem lese (kategorii lesa a pásmo ohrožení imisemi (kap. 1), plochu porostní půdy, věk porostů, jejich genetickou kvalitu, zásobu dříví aj.), návrh hospodářských opatření, požadavky ochrany přírody na hospodaření v lese, opatření ke splnění účelu vyhlášení kategorie lesa (je-li jiná než „les hospodářský“) a lesnickou mapu.^{4) § 15}

► S LHO se můžete seznámit u orgánu SSL (kap. 3.3). Právem každého vlastníka lesa je také LHO, týkající se jeho lesa, od orgánu SSL bezplatně získat. Teprve protokolárním převzetím LHO vzniká vlastníkově povinnost dodržovat závazná ustanovení LHO uvedená v následující tabulce:^{1) § 25–26}

Vlastníte-li max. 3 ha lesa	Maximální celková výše těžeb (uvádí, jaké celkové množství dříví můžete v době platnosti LHO vytěžit ze svého lesa; je nepřekročitelná a započítává se do ní i těžba nahodilá). ^{1) § 25, § 33} Maximální celková výše těžeb se stanoví s přihlédnutím k očekávanému podílu nahodilých těžeb.
Vlastníte-li více než 3 ha lesa	Maximální celková výše těžeb (viz předešlé). Navíc: Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu; při plnění tohoto ustanovení máte vůči státu právní nárok na částečnou úhradu zvýšených nákladů s tím spojených (kap. 4.1). ^{1) § 24–25}

► Pokud LHO protokolárně nepřevzmete, můžete ve svém lese těžit dříví zásadně jen se souhlasem OLH (kap. 3.1), v případech a za podmínek popsanych v kap. 4.5 pak pouze po předchozím vyrozumění orgánu SSL.^{1) § 33}

► O zpracování nových LHO nebo jejich změn, o možnosti vlastníka oznámit své záměry či připomínky k jejich zapracování a o podmínkách převzetí vyhotovených LHO informuje ORP nařízením obce. LHO rovněž obdrží bezplatně OLH, který Vám byl přidělen (kap. 3.1).^{1) § 25–26, 4) § 13, § 17}

► O změnu části LHO, týkající se pouze Vašeho lesa (např. o navýšení max. výše těžeb z důvodu kalamity) můžete požádat orgán SSL. Změní-li se výrazně podmínky, za kterých byla vyhotovena LHO jako celek (např. změna kategorie lesa (kap.1) či majetkových poměrů), může orgán SSL zadat zpracování změn LHO, přičemž stanoví termín, dokdy můžete oznámit své záměry a požadavky.^{4) § 18}

3.3 *Orgán státní správy lesů*

► Státní správu lesů vykonává ORP,^{1) § 48} krajský úřad^{1) § 48a} (KÚ) a Ministerstvo zemědělství (MZe).^{1) § 49} Zvláštní postavení ve struktuře orgánů SSL má Ministerstvo životního prostředí (MŽP), kterému je svěřen výkon tzv. vrchního státního dozoru, v jehož rámci MŽP dozírá, jak orgány státní správy, právnické a fyzické osoby dodržují ustanovení lesního zákona a jeho prováděcích předpisů.^{1) § 50} **Většinu Vašich záležitostí souvisejících s vlastnictvím lesa vyřizuje ORP:**^{1) § 48, 5) § 27} vykonává dozor nad dodržováním lesního zákona a předpisů souvisejících, vede evidenci OLH a evidence spojené s lesními pozemky a s hospodařením na nich, zajišťuje vypracování LHO (kap. 3.2), vydává rozhodnutí (o přiznání některých náhrad, o uložení pokuty aj.), povolení či zákazy apod.

► Na území národních parků a jejich ochranných pásem vykonává funkci ústředního orgánu státní správy a krajského úřadu ve věcech lesního hospodářství MŽP.

► Pokud není ORP příslušná v dané věci rozhodnout, měla by Vás odkázat na příslušný orgán veřejné správy a krajského úřadu, proto je vhodné se obracet v prvé řadě na ORP.

► Dodržování lesního zákona je kontrolováno rovněž ze strany ČIŽP. Ta však mezi orgány SSL nepatří a ve své činnosti postupuje podle zvláštního zákona.¹⁰⁾

3.4 *Zemědělská poradci MZe pro obor lesnictví*

► V oblasti dodržování zákonných požadavků při hospodaření v lesích a v oblasti finančních podpor při hospodaření v lesích se můžete také obrátit na zemědělského poradce MZe pro obor lesnictví. Kontakty na tyto akreditované specialisty můžete nalézt v Registru poradců MZe na stránkách <https://agrobrana.cz/>.

4 HOSPODAŘENÍ V LESE

► **Hospodaření v lese je vlastník povinen zajišťovat v součinnosti s OLH (kap. 3.1).**^{1) § 37} **Proto Vám doporučujeme konzultovat s ním ještě před zahájením vlastních prací všechny činnosti, náležitosti a naléhavosti hospodaření a průběžně se na něho obracet s případnými potížemi či nejasnostmi. Cennou pomůckou je Vám také LHO (kap. 3.2).**

► Vlastník je povinen hospodařit tak, aby neohrožoval lesy sousedních vlastníků.^{1) § 32} Spadá-li jeho majetek do kategorie lesa ochranného (kap. 1), je povinen zajistit svým hospodařením především ochranné funkce lesa.^{1) § 36} Dále je vlastník povinen chránit svůj les před znečišťujícími látkami unikajícími či vznikajícími při hospodářských činnostech. Oleje k mazání řetězu motorové pily a hydraulické kapaliny smí používat jen biologicky odbouratelné.^{1) § 32}

► Stát a krajské úřady podporují hospodaření v lese **finančními příspěvky a službami**, ani jeden z nich ovšem není povinen vyhovět všem žadatelům.^{1) § 46} Podrobnosti viz kap. 6.

► Pokud je hospodaření ve Vašem lese omezeno rozhodnutím orgánu státní správy (např. SSL, ochrany přírody, státní správy myslivosti), máte **právní nárok na náhradu** újmy vzniklé v důsledku tohoto omezení^{1) § 11} a rovněž **nárok na náhradu** zvýšených nákladů plynoucích ze zařazení Vašeho lesa do jiné kategorie než „les hospodářský“ (kap. 1). Výše náhrady se určuje podle prováděcích vyhlášek vydaných k lesnímu zákonu.

4.1 Obnova lesa

► Vlastník je povinen volbou vhodných dřevin a jejich vhodným rozmístěním v porostu zvyšovat odolnost lesa a jeho stabilitu.^{1) § 32}

► Holinu je vlastník povinen řádně zalesnit do 2 let od jejího vzniku, do 7 let od jejího vzniku musí být následný lesní porost na ní zajištěn. Výjimky povoluje ORP na základě žádosti,^{1) § 31} která musí být podána před uplynutím této lhůty. Kritéria, podle nichž se posuzuje zalesnění a zajištění, uvádí vyhláška.^{6) § 2} Výjimky též vydává MZe k řešení kalamitních situací v lesích prostřednictvím tzv. Opatření obecné povahy. Ta aktuálně platná jsou zveřejněná na webu <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/>.

V roce 2019 byla např. z důvodu kůrovcové kalamity lhůta pro zalesnění holiny prodloužena na 5 let a lhůta pro zajištění následného porostu na ní na 10 let.

► V zájmu dobrého zdravotního stavu lesního porostu a budoucí produkce kvalitního dříví musí použitý reprodukční materiál lesních dřevin (RM) splňovat několik zákonných požadavků.^{1) § 29, § 31, 5), 6)} Použít RM z mateřského porostu lze jen za předpokladu, že porost je dostatečně kvalitní (uvedeno v LHO).^{5) § 3, § 10} V případě smrku ztepilého, borovice lesní a modřínu opadavého lze k umělé obnově lesa a zalesňování použít pouze RM pocházející ze zdrojů selektovaného, kvalifikovaného nebo testovaného RM.^{1) § 29, 5) § 2, § 11} Nákup RM je možno uskutečnit pouze od dodavatele s platnou licencí. RM musí být opatřen řádně

vyplněným průvodním listem^{5) § 8} a kopií nového průvodního listu.^{7) § 5} Vzor obou dokladů obsahuje vyhláška.^{7) § 5} **Doporučujeme Vám pořizovat RM za asistence OLH.**

► Vlastník je povinen vést evidenci o původu použitého RM (až na výjimku,^{1) § 29} detaily k ní sdělí OLH) a uchovávat ji po dobu 10 let od provedení zalesnění nebo obnovy lesa^{1) § 29} (náležitosti a vzor evidence uvádí vyhláška^{6) § 3}).

► Jste-li povinen (viz kap. 3.2) při obnově porostu dodržet minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin uvedených v LHO), máte **nárok na podporu** výsadby tohoto minimálního podílu, který uplatníte u orgánu SSL. Podrobnosti uvádí vyhláška²⁾ nebo Vás s nimi seznámí OLH či orgán SSL.

4.2 Výchova mladého lesního porostu

► Lesní porost je vlastník povinen vychovávat včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jeho stav, zvyšovala se jeho odolnost a zlepšovalo se plnění funkcí lesa.^{1) § 31} Výchovná opatření (výchovné seče) ovlivňují růst porostu a jeho kvalitu, mají tedy **přímý vliv na hodnotu dříví** z porostu později těžného. Základní výchovná doporučení lze najít v LHO, vlastní zásah je vždy vhodné konzultovat s OLH.

► V mladých porostech se výchovná těžba nazývá **prořezávka** a ve starších **probírka**. Výběr stromů se provádí buď kladný – odstraňování stromů, které škodí stromům, jež chceme v porostu ponechat nebo záporný – odstraňování stromů, jež v porostu nechceme (suché, křivé, nemocné). V praxi se oba tyto způsoby výběru většinou kombinují.

4.3 Ochrana lesa

► **S vlastnictvím lesa je přímo spojena povinnost dbát o jeho ochranu. Při veškerém hospodaření je vlastník povinen usilovat o to, aby nepoškozoval zájmy jiných vlastníků**^{1) § 11}.

► Vlastník je povinen provádět preventivní opatření proti vzniku lesních požárů.^{1) § 32} Vlastník lesa nemusí v době zvýšeného požárního nebezpečí stavět protipožární hlídky, pokud Ministerstvo zemědělství poskytuje lesní hasičskou službu spočívající v leteckém hlídkování a pohotovosti hasebních letadel podle § 46 lesního zákona.

► Vlastník je povinen preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organizmů (původci chorob lesních porostů, rostlinní a živočišní škůdci), zjišťovat a evidovat jejich výskyt a rozsah jimi působených poškození.^{1) § 32} Přitom se rozlišuje stav základní, zvýšený a kalamitní.^{3) § 2} Při zvýšeném výskytu je vlastník povinen neprodleně informovat orgán SSL a provést nezbytná opatření k zabránění škod.^{1) § 32} Zvláštní postavení mezi škůdci mají tzv. kalamitní škůdci (bekyně mniška, lýkožrout smrkový, lýkožrout severský, lýkožrout lesklý, klikoroh borový, obaleč modřínový a ploskohřbetky).^{3) § 3} U těchto škůdců jsou podrobně stanovena kritéria a postupy pro určení základního, zvýšeného a kalamitního stavu a příslušná obranná opatření.^{3) Příloha 2}

► Veškeré polomy, vývraty a dříví atraktivní pro rozvoj škůdců vzniklé do 31. 3. musí být zpracovány nebo asanovány do 31. 5. téhož roku, v polohách nad 600 m n. m. do 30. 6.^{3) § 4}

► Vlastník je povinen dbát, aby lesní porosty nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří,^{1) § 32} tj. chránit ohrožené lesní porosty v rozsahu min. 1 % výměry svého lesa v honitbě, sledovat a evidovat škody způsobené zvěří, využívat pomocných dřevin ke zvýšení úživnosti honitby aj.^{3) § 5} Vlastník lesa má přitom právní nárok na náhradu škody, kterou zvěř na lesních pozemcích a porostech způsobí, a to vůči uživateli honitby, jejíž je pozemek součástí.⁸⁾ Nárok na náhradu škody na Vašich lesních pozemcích a lesních porostech, kterou způsobila zvěř a která vznikla v období od 1. 7. předcházejícího roku do 30. 6. běžného roku, musíte každoročně uplatnit u uživatele honitby do 20 dnů od uplynutí uvedeného období, tj. nejpozději do 19. 7. běžného roku. V této lhůtě musí být uplatnění nároku uživateli honitby i doručeno.

► Při ochraně lesa je vlastník povinen upřednostnit účinné technologie šetřící životní prostředí^{1) § 32} a používat jen schválené přípravky na ochranu rostlin (aktuální registr povolených přípravků je dostupný na webu ÚKZÚZ: www.ukzuz.cz).^{3) § 8}

► Nastanou-li mimořádné okolnosti a nepředvídané škody v lese nebo v jeho okolí (větrná či sněhová kalamita, přemnožení škůdce, nebezpečí vzniku požáru aj.), je vlastník povinen bezodkladně provést opatření k jejich odstranění a ke zmírnění následků. Za tímto účelem může orgán SSL některá opatření přímo nařídit (např. zpracovat nezbytnou těžbu ve stanoveném rozsahu a termínu, zastavit jinou než nezbytnou těžbu, vyhubit škůdce na skladu dříví aj.).^{1) § 32.}

► Za neplnění opatření k ochraně lesa, především za nedodržení přednostního zpracování těžby nahodilé (kap. 4.4), může být uložena pokuta,^{1) § 54} a to jak ze strany orgánu SSL, tak i (není vyloučeno, že současně) ze strany ČIŽP.¹⁰⁾

4.4 Těžba dříví

► Vlastník je povinen vhodnými těžebními postupy zvyšovat odolnost lesa a jeho stabilitu.^{1) § 32} Kromě odůvodněných případů nesmí být lesní porost úmyslnou těžbou proředen pod přípustnou mez^{1) § 31} (detaily sdělí OLH). Je zakázáno provádět mytní úmyslnou těžbu (viz Slovníček pojmů) v porostech lesa vysokého mladších než 80 let nebo v porostech lesa nízkého a středního mladších než 20 let.^{1) § 33 odst. 5} Výjimky povoluje orgán SSL.^{1) § 33}

► Vlastník je povinen provádět přednostně těžbu nahodilou (viz Slovníček pojmů).^{1) § 33} Pokud by při tom vznikla souvislá holina o výměře větší než 0,2 ha, musí úmysl těžit dříví oznámit minimálně 14 dnů předem orgánu SSL (neplatí při nenadálé kalamitě vyžadující bezodkladná opatření).^{1) § 33}

► Maximální povolená velikost holé seče je 1 ha, maximální přípustná šířka holé seče je dvojnásobek nebo jednonásobek průměrné výšky téženého porostu (detaily sdělí OLH); výjimky povoluje orgán SSL. Při domýcení porostních zbytků a porostů o výměře menší než 1 ha není šíře holé seče omezena.^{1) § 31 odst. 5}

► Holou seč nelze – bez ohledu na hranici vlastnictví lesa – přiřadit k sousednímu mladému porostu na celé ploše nezajištěnému (viz Slovníček pojmů), pokud by celková výměra nezajištěných porostů překročila maximální povolenou velikost nebo šířku holé seče (doba od zalesnění holiny do zajištění porostu je běžně 5 let, může být i delší). Povinná minimální

vzdálenost holé seče od sousední holiny nebo porostu na celé ploše nezajištěného je rovna průměrné výšce těžného porostu.^{1) § 31 odst. 5}

► Patří-li Váš les do kategorie lesa ochranného nebo lesa zvláštního určení (kap. 1), může být těžba omezena ještě jiným způsobem, který je uveden v LHO nebo který stanoví orgán SSL.^{1) § 36}

Převzal-li jste protokolárně lesní hospodářskou osnovu (LHO)

► Pokud by zpracováním nahodilé těžby mohla být překročena celková maximální výše těžeb stanovená LHO, požádejte orgán SSL o změnu LHO.^{1) § 33}

Nepřevzal-li jste protokolárně lesní hospodářskou osnovu (LHO)

► Ve svém lese smíte těžit dříví jen se souhlasem OLH. Pokud by těžba překročila průměrně 3 m³ na 1 ha lesa ročně, jste povinni svůj úmysl těžit oznámit předem písemně orgánu SSL a doložit vyjádření Vašeho OLH. Těžbu pak smíte provést, neobdržíte-li do 30 dnů od doručení Vaší záslky orgánu SSL nesouhlasné stanovisko.^{1) § 33}

Orgán SSL uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč, tomu kdo provede těžbu nad rámec schváleného LHP či protokolem převzaté LHO a nebo v rozporu s lesním zákonem.

V případě, kdy vytěžené dříví prodáte nebo darujete, získáváte postavení osoby uvádějící dříví na trh a jste povinen respektovat zákaz uvádět na trh dříví, které bylo vytěženo v rozporu s právními předpisy.^{16) 17)} Zároveň jste povinen vést systém náležitě péče, jehož vzorovou podobu vytvořil ÚHÚL a kterou najdete na www.uhul.cz/eutr. Pomoc při jeho vedení a využívání Vám poskytne Váš OLH.

4.5 Doprava dříví

► Přiblížování, uskladňování a odvoz dříví je vlastník povinen zabezpečit tak, aby nedocházelo k nepřiměřenému poškozování lesa a pozemků, včetně sousedních^{1) § 34} (nadměrným rozrýváním půdy a lesních cest, odíráním stojících stromů apod.)

► Nelze-li jinak, **jste oprávněn** užít k přiblížování, uskladnění a odvozu dříví cizí pozemky, ovšem pouze ve vhodné době, na nezbytnou dobu, v nezbytném rozsahu a za náhradu. Tyto konkrétní podmínky musíte dohodnout (Vy nebo osoba provádějící dopravu dříví ve Vašem zájmu) s vlastníkem nebo pachtýřem dotčených pozemků předem. Nedojde-li k dohodě, rozhodne o podmínkách orgán SSL. Rovněž nesete odpovědnost za případnou škodu způsobenou během využívání dotčených pozemků.^{1) § 34} Za stejných podmínek mohou být naopak Vaše pozemky využity k dopravě dříví jinými vlastníky.

4.6 Lesní hospodářská evidence

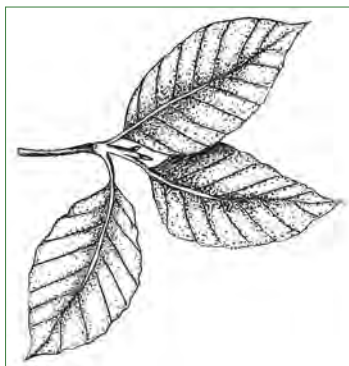
► Kromě evidence o původu použitého RM (kap. 4.1) je vlastník povinen vést i lesní hospodářskou evidenci (LHE) o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech (včetně obnovy přirozené, tj. samovolné) a souhrnné údaje za uplynulý kalendářní rok předávat vždy do konce března ORP.^{1) § 40}

► Převzal-li jste protokolárně LHO (kap. 3.2), doporučujeme Vám rovněž vést evidenci o plnění závazných ustanovení LHO.

► **Způsob a rozsah vedení veškeré evidence konzultujte s Vaším OLH.**

5 ZALOŽENÍ LESNÍHO POROSTU NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ

- Při založení lesního porostu na zemědělské půdě s využitím finančního příspěvku doporučujeme postupovat v souladu s Metodickým doporučením pro žadatele o dotaci z Programu rozvoje venkova – **Zalesňování zemědělské půdy**, které naleznete na webových stránkách www.uhul.cz/poradenstvi/evropskedotace. Vlastní projekt zalesnění je v součinnosti s OLH. Následují další kroky, zejména vyjádření dotčených orgánů veřejné správy až po vydání rozhodnutí o změně využití území stavebním úřadem. Postup obsahuje mnoho úkonů, v případě nejasností se obraťte na místně příslušnou ORP či pobočku ÚHÚL.
- Při založení lesního porostu na zemědělské půdě bez využití finančního příspěvku doporučujeme nejprve konzultovat záměr s místně příslušnou ORP, neboť jedině v případě souladu Vašeho záměru s územním plánem obce je možné vyřizovat body 4 a 8–15 dle výše zmíněné Metodiky. Ve fázi vlastního zalesňování se Vás poté týká bod 17 a bod 18.
- Poté, co bude Váš pozemek prohlášen orgánem SSL za PUPFL (kap. 1), začnou pro něj platit ustanovení citovaná v kap. 4.1.

6 MOŽNOSTI ČERPÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ, DOTACÍ A FINANČNÍ POMOCI

- Hospodaření v lesích je podporováno státem. Podpora má podobu poskytování služeb nebo finančních příspěvků vlastníkům lesů.
- Poskytovanou službou se rozumí např. velkoplošné hnojení lesů, velkoplošná ochrana lesů proti hmyzím škůdcům, prevence a ochrana lesa před požáry, monitoring a prognózování, poradenská činnost a zvyšování odborné úrovně OLH.

FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK STÁTU ¹⁵⁾	
1	na ekologické a k přírodě šetrné technologie při hospodaření v lese
2	na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku
3	na zvyšování podílu melioračních a zpevňujících dřevin
4	na opatření k obnově lesů poškozených imisemi a lesů chřadnoucích vinou antropogenních vlivů
5	na opatření k obnově porostů s nevhodnou nebo náhradní dřevinnou skladbou (rekonstrukce nebo přeměna porostu)
6	na ochranu lesa
7	na podporu sdružování vlastníků lesů a podporu hospodaření ve sdružených lesích vlastníků malých výměř
8	na vyhotovení plánů za podmínky poskytnutí dat plánu v digitální formě pro potřeby státní správy lesů
9	na zvládnutí následků mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lesích

FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK STÁTU ^{1) § 46}	
1	na opatření k zalesnění v horských polohách
2	na opatření k zajištění mimoprodukčních funkcí lesa
3	na opatření k ochraně lesa proti hmyzím škůdcům a opatření při jiných mimořádných okolnostech a nepředvídaných škodách ohrožujících stav lesů, přesahujících možnosti vlastníka lesa

► Závazná pravidla poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích jsou stanovena v nařízení vlády¹⁵⁾. Příspěvky poskytuje MZe, žádosti o jejich poskytnutí se podávají krajskému úřadu, který o nich rovněž rozhoduje. V národních parcích a jejich ochranných pásmech pak všechny tyto kompetence náleží MŽP.¹⁾ § 46, 15) § 2 Výjimkou je žádost o příspěvek na zvládnutí následků mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lesích, která se podává vždy u KÚ, i když jde o území národního parku. **Na poskytnutí příspěvku není právní nárok.**¹⁵⁾ § 46

► Některé příspěvky jsou poskytovány rovněž kraji. Cíle podpory a pravidla pro jejich poskytování se dle jednotlivých krajů liší, jejich konkrétní podobu platnou v daném roce lze zjistit na místně příslušném krajském úřadu.

► Při čerpání podpor je často zapotřebí spolupráce s OLH (kap. 3.1), neboť potvrzuje kvalitu a rozsah provedených činností.

► Vedle příspěvků na hospodaření v lesích z národních zdrojů existují ještě také podpory ze zdrojů EU vyhlašované prostřednictvím tzv. Programu rozvoje venkova (PRV). Zprostředkovatelem těchto finančních podpor je Státní zemědělský a intervenční fond (SZIF), na jehož webových stránkách naleznete aktuální dotační tituly s pravidly a termíny: <https://www.szif.cz/cs/prv2014-m04>, <https://www.szif.cz/cs/prv2014-m08#> a <https://www.szif.cz/cs/prv2014-m15#>.

7 LESNÍ STANOVIŠTĚ A STABILITA LESA

Lesní stanoviště je část lesa se stejnými podmínkami pro růst lesního porostu. Jsou určena půdou, vlhkostí a nadmořskou výškou.

► **PŮDA** – vzniká zvětráváním matečné horniny.

Písčité půdy vznikají zvětráváním žuly nebo jako mořské, jezerní či říční usazeniny, jsou většinou sušší a přirozeně chudé. Hlinitopísčité a písčitohlinité půdy mají zpravidla pro lesní hospodářství již příznivé vlastnosti. Nejvyšší produkci poskytují hlinité půdy na spraších a sprašových hlínách. Jílovité půdy a jíly tvoří těžké půdy. Jsou sice dobře zásobené živinami, ale jejich vlastnosti způsobují zbahnění a hromadění surového humusu a za sucha naopak tvrdnutí a rozpukávání.

Nejběžnějším půdním typem v našich lesích je hnědá půda (kambizem), vzniká na minerálně chudých horninách (žuly, ruly, jílovité břidlice, pískovce apod.) a je kyselá.

► **VLHKOST** – je jedním z rozhodujících znaků stanoviště – ovlivňuje volbu dřevin a způsob obnovy a výchovy lesa. Na stanovištích neovlivněných vodou se voda jak po táních sněhu, tak i po silných deštích rychle vsakuje, nehromadí se. Stanoviště dočasně ovlivněná vodou jsou vodou výrazně ovlivněná na jaře při tání sněhu a při silných deštích během roku.

Stanoviště trvale ovlivněná vodou jsou po celý rok trvale zamokřená a vyžadují jak použití vhodných dřevin, tak i využití vhodných postupů obnovy a výchovy porostů.

► **NADMOŘSKÁ VÝŠKA** – ovlivňuje průměrnou teplotu a průměrný roční úhrn srážek.

Na základě těchto dvou činitelů je Česká republika rozdělena do 10 lesních vegetačních stupňů (LVS), pojmenovaných podle původně převažujících lesních dřevin.

PŘEHLED VEGETAČNÍCH STUPŇŮ A JEJICH KLIMATICKÁ CHARAKTERISTIKA

VEGETAČNÍ STUPEŇ	NADMOŘSKÁ VÝŠKA (M)	PRŮMĚRNÁ ROČNÍ TEPLOTA (°C)	PRŮMĚRNÉ ROČNÍ SRÁŽKY (MM)
1. dubový	210–330	8,3–9,1	525–605
2. bukodubový	290–400	7,9–8,5	550–630
3. dubobukový	345–460	7,5–8,1	595–735
4. bukový	450–540	7,1–7,6	645–830
5. jedlobukový	550–670	6,4–7,0	690–940
6. smrkobukový	655–850	5,4–6,4	720–1005
7. bukosmrkový	800–1010	4,6–5,7	759–1120
8. smrkový	940–1170	3,8–4,8	960–1280
9. klečový	1205–1390	2,8–3,6	1090–1300
10. alpský	1300–1420	2,6–3,1	1095–1290

Naše lesy jsou zařazeny do tzv. cílových hospodářských souborů (CHS), jejichž stanovištní podmínky umožňují podobný způsob hospodaření. Vstupními údaji při určování cílového hospodářského souboru jsou LVS a stanovištní řada. Do stanovištních řad se sdružují půdy podle svých vlastností a vlhkosti (podrobnosti viz vyhl. č. 298/2018 Sb.).¹¹⁾

OZNAČENÍ PODLE STANOVIŠTNÍCH POMĚRŮ

ČÍSELNÉ OZNAČENÍ	STANOVIŠTNÍ ŘADA	CHARAKTERISTIKA
1	exponovaná	půdy na svazích a stráních, kamenité, mělké, chudé i bohaté, ale často vysychavé
3	kyselá	chudší, zpravidla kyselé půdy neovlivněné vodou
5	živná	bohaté, silně zabuřeňující půdy neovlivněné vodou
7	oglejená	chudé až středně bohaté, střídavě zamokřující půdy
9	podmáčená	různě bohaté, trvale zamokřené půdy

Hospodářské soubory (HS) se označují číslem, kde první číslice označuje lesní vegetační stupeň a druhá stanovištní řadu. Tato lichá číslice se u lesů zvláštního určení mění na nejbližší nižší sudou číslici. Třetí číslice informuje o dřevině, která v současné době tvoří lesní porost:

smrk = 1, jedle = 2, borovice = 3, ostatní jehličnaté = 4, dub = 5, buk = 6, ostatní listnaté = 7, dřeviny základní přípravné = 8, nízký les (pařeziny) = 9.

VÝČET NEJVÍCE ZASTOUPENÝCH CHS:

V závorkách je uvedeno procentuální zastoupení CHS v rámci lesů na území ČR.

► 13 – přirozená borová stanoviště (3 %)

Základní cílovou dřevinou je borovice, která zaujímá až 80 % plochy. Meliorační funkci plní dub nebo buk s 10–20% zastoupením a na nejchudších půdách se prosazuje do 10 % i bříza. Dub a buk se nejlépe obnovují do velkých předsunutých skupin (v předstihu 5–15 let před obnovou borovice). V chudých borových doubravách je maximální podíl borovice 70 %, vhodnější je nižší zastoupení, cca 50 %.

► 19 – přirozená lužní stanoviště (nižších poloh – 1 %)

Základními cílovými dřevinami je ze 70 % dub, 10–20 % zaujímá jasan a až 10 % javory a jilmy. Jednotlivě se prosazuje i třešeň. Lípa a habr plní v druhové skladbě funkci pomocných dřevin. Dub obnovujeme zpravidla sítí na celoplošně připravené půdě, ostatní dřeviny se přirozeně zmlazují z okolních porostů nebo jimi doplňujeme mezery v dubové kultuře.

► 21, 23 – exponovaná a kyselá stanoviště nižších poloh (2 %, 4 %)

Podíl borovice jako základní cílové dřeviny nemá překročit 50–55 % plochy, alternativně lze doporučit i dub. V bohatších souborech lesních typů exponovaných stanovišť lze použít jako základní cílovou dřevinu výhradně dub. Meliorační funkci plní buk, dub nebo lípa s 25–30% zastoupením. Výnos může zvýšit modřín zastoupený do 10 %. Buk, lípa i dub se vysazují do předsunutých skupin (v předstihu 5–15 let před obnovou borovice), modřínem je možné vylepšovat borové kultury. Dub má značné nároky na světlo, a proto musí být předsunuté skupiny dubu dostatečně veliké.

► 25 – živná stanoviště nižších poloh (6 %)

Základními cílovými dřevinami jsou především dub se 70 % a modřín s 10–20 %. Jako dřeviny meliorační a pomocné, kryjící půdu a kmeny dubů před tvorbou kmenových výstřelků, se uplatní s 10–20 % buk, lípa, habr a javory. Jako cenná příměs se může uplatnit i třešeň ptačí. Dub obnovujeme nejlépe sítí žaludů, ostatními dřevinami kulturu doplňujeme.

► 27 – oglejená chudá stanoviště nižších a středních poloh (1 %)

Základní cílovou dřevinou je zde borovice nebo dub. Podíl borovice nemá překročit 65 %, jako meliorační dřeviny se uplatní buk, dub, lípa, nebo jedle. V příměsi se může uplatnit i bříza, osika nebo olše, které se teží z porostu dříve, než borovice nebo dub dospějí do myšlené zralosti.

► 39 – chudá podmáčená stanoviště nižších a středních poloh (0,3 %)

V tomto cílovém hospodářském souboru se uplatňuje jako základní cílová dřevina borovice do 75–95 %, v některých souborech lesních typů (3R, 5R) se může spolupodílet na porostní skladbě i smrk. Meliorační funkci zde plní břízy, olše, osika, v některých případech i dub nebo jedle.

► 43 – kyselá stanoviště středních poloh (13 %)

Na těchto stanovištích je dosud často pěstován jako hlavní dřevina smrk, ale s ohledem na možnou klimatickou změnu je jeho pěstování jako základní cílové dřeviny ve 4. LVS rizikové a ve 3. LVS velmi rizikové. Lze doporučit pěstování borovice lesní. Podíl borovice, případně smrku (s vědomím uvedeného rizika) nesmí překročit 65 %. Jako meliorační dřeviny se uplatňují buk, dub letní, jedle, lípa, javor klen, v příměsi jeřáb, bříza a osika. Vhodné a přírodě nejbližší jsou bukové porosty se zastoupením již uvedených listnáčů a jedle. Maximálně do 20 % lze uplatnit i modřín nebo douglasku.

► 45 – živná stanoviště středních poloh (18 %)

V tomto CHS, podobně jako v CHS 43, je pěstování smrku rizikové. Pokud se znovuzakládají smrkové porosty, podíl smrku musí být maximálně dvoutřetinový. Pěstování borovice je zde nevhodné, nedoporučuje se. Optimální jsou bukové porosty s pestrým zastoupením dalších listnatých dřevin (dub, habr, jilm, javor mléč, jasan, lípa, třešeň) a jedle. Přípustný je až 20% podíl modřínu, který zvyšuje hmotovou produkci. Vhodné jsou i dubové porosty s vyšším zastoupením uvedených listnáčů včetně buku, které poskytují vyšší hodnotovou produkci.

► 53 – kyselá stanoviště vyšších poloh (12 %)

Základní cílovou dřevinou je smrk, zaujímající maximálně 70 % plochy (ale vhodněji je méně). Meliorační a zpevňující dřeviny (buk, jedle, javor klen, lípa, dub) musí tvořit alespoň 30 %. V rámci toho lze okrajově uplatnit i břízu, jeřáb a osiku. Nevyloučí-li to podmínky MŽP, lze při zastoupení smrku jen kolem 40 % uplatnit až do 20 % modřín a douglasku. Buk i jedle se vysazují do předstunutých skupin (v předstihu 10–20 let před obnovou smrku). Modřínem nahrazujeme uhynulé sazenice ve smrkové kultuře. Potřebného zastoupení buku je možné dosáhnout i výsadbou odrostlých bukových sazenic jednotlivě do smrkové kultury.

► 55 – živná stanoviště vyšších poloh (8 %)

Základní cílovou dřevinou je smrk na maximálně 60–70 % plochy. Meliorační, zpevňující a současně i funkci základní cílové dřeviny plní z 20–30 % buk, z až 10 % jedle a dále ještě lípa, jasan, jilm, modřín a javory. Bukem a jedlí můžeme podsazovat prosvětlená místa nebo je vysazovat do předstunutých skupin (v předstihu 10–20 let před obnovou smrku). V návětrné porostní stěně vysazujeme přednostně větruvzdorné dřeviny (modřín, buk). Modřínem vylepšíme smrkové kultury. Na půdách bohatých vápnem se zastoupení buku zvyšuje až na 70 %, zastoupení smrku se snižuje na 20–30 % a modřín pak tvoří jednotlivou příměs.

► 57, 59 – Oglejená stanoviště vyšších poloh a podmáčená stanoviště středních a vyšších poloh (6 %, 2 %)

Základní cílovou dřevinou je smrk, který může zaujmout 60–70 % plochy, v některých souborech lesních typů CHS 59 i více. Nejdůležitější meliorační a zpevňující dřevinou je jedle, v 5. LVS se může uplatnit i dub. Uplatňují se i bříza, olše, osika a na bohatších souborech lesních typů jsou vhodné i další listnáče (buk, lípa, javory, jilmy, jasan). V CHS 57 lze v menším rozsahu (zpravidla do 5 %) použít i modřín. Jedlí podsazujeme prosvětlená místa, bukem sušší prosvětlená místa na terénních vyvýšeninách (předstih 10–25 let před obnovou smrku).

► 71, 73, 75, 77, 79 – Stanoviště horských poloh (Σ 4 %)

Smrk jako základní cílová dřevina zaujímá 80–90 % plochy. Podíl 10–20 % buku klesá s rostoucím obsahem vody v půdě ve prospěch zvyšujícího se podílu jedle.

Udolen:		Plocha:	Majitel:		LHC:	Platnost: 01.01.2013 - 31.12.2022															
Direk:	A	Plocha:			Název:	LS(LZ)															
Povst:	a	Ploche:	Kategorie/překry: 10	Zvlst:	LO: 21	Přímo ohrožen: C	OUI:	Úsek:													
Popis porostu:																					
Porostní skupina:		10	Plocha prosk:	19.91	LT: 6K1	Lesní úřad:	Kód k.ú.:	Název k.ú.:													
Popis porostní skupiny:																					
Etaž:	10	Parc. plocha etáže:		19.91	Skut. plocha etáže:	19.91	Kód majetku:	11000	Model, též %:	Obmýty/obnovni doba:		110/30	% MZO:	25							
H5:	Vlk:	Zakr:	Dřevina	Zarůstající (%)	Výškový třída (cm)	Světlota (m ² /ha)	Objem stromové hmotnosti (m ³ /ha)	AVS RYB	Gen. třída	Pokřivené kmene Druh 10%	Zdobna (m ³ /ha)	Těžba výborní nář. ha	Celkem nář. ras	Plocha Objem (ha) (m ³)	Těžba dobrou nář. ha	Celkem nář. ras	Plocha Objem (ha) (m ³)	Prořezávka nář. ras	Zalesnění Druh Dřevina	ha	
S31	91	9	SM	93	32	24	24	C			7041	0	1132							Celkem	
			BR	2	30	23	24	C			103	0	17								
			MD	2	39	24	24	C			108	0	17								
			VJ	2	42	23	24	C			145	0	24								
			BK	1	55	26	26	C			87	0	14								
			Celkem:		100						375	7484	0	0.00	0	3.20	1204	0	0.00		

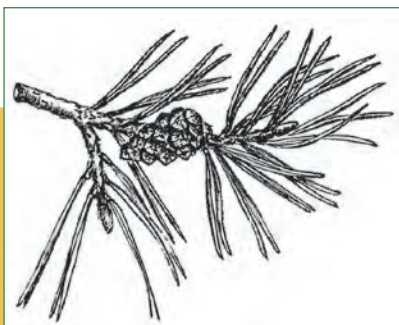
Výřez hospodářské knihy s ukázkou zařazení CHS do HS (531) dle převažující dřeviny smrku

Hospodářské soubory fungují jako jednotky diferenciacie hospodaření v lesích. Jsou závazným návodem pro plánování výchovy a obnovy lesního porostu.

Případné další určující charakteristiky hospodářského souboru se uvádějí prostřednictvím indexů, jejichž seznam a zároveň podrobný popis výše zmíněného naleznete v přílohách vyhlášky č. 298/2018 Sb.¹¹⁾

Respektování stanovištních podmínek je základem pro pěstování zdravého, produkčně zdatného, a především stabilního lesa.

Kombinace více druhů dřevin vhodných pro dané stanovitě a jejich různé stáří velmi výrazně zvyšuje odolnost porostů nejen v kalamitních situacích.

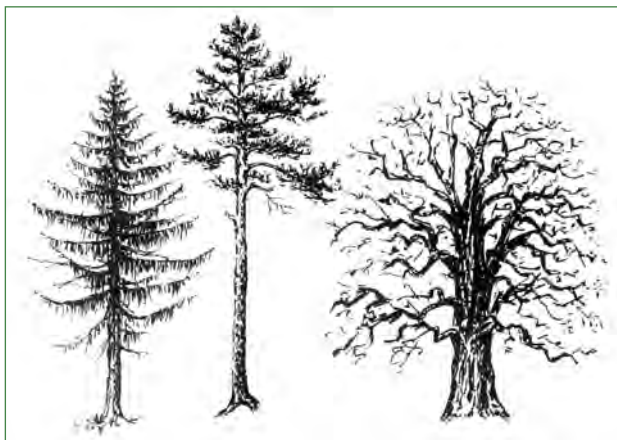
Z HLEDISKA CELÉHO CYKLU LESNÍHO HOSPODAŘENÍ ROZDĚLUJEME DŘEVINY DO NĚKOLIKA SKUPIN:

► **Dřeviny s přednostní funkcí výnosovou**, které jsou zpravidla v porostní skladbě zastoupeny největším podílem – tvoří hlavní dřevinu, a celé pěstování porostu je zaměřeno na to, aby právě tyto dřeviny dosáhly nejvyššího výnosu jak v množství, tak i v kvalitě. K nim patří v České republice především smrk, borovice, dub a buk, výhledově jedle.

► **Dřeviny s převažující funkcí zpevňovací** se uplatňují především ve smrkových porostech, které jsou ohroženy větrem. Používají se v pásech, pruzích, ve skupinách i jednotlivě. Jejich společným znakem je hluboké zakořenění, které je činí odolnými proti vyvracení. Zpevňovacími dřevinami v našich lesích jsou jedle, modřín, borovice, duby, buk, jasan a javory. Často plní současně i funkci výnosovou (zvyšují množství produkce, např. jedle) nebo poskytují silné cenné výřezy (modřín, borovice, duby, buk, jasan, javory).

► **Dřeviny s převažující funkcí meliorační** dlouhodobě zajišťují produkční schopnost lesní půdy, a tím i trvalost produkce lesa a stabilitu lesního ekosystému. Podporují rozklad hrabanky a koloběh živin v lese, udržují půdní vlhkost a brání jak tvorbě surového humusu, tak i růstu buřeně. Nejúčinnější jsou při jednotlivém smíšení, ale z důvodů ochrany proti zvěři a usnadnění výchovy se nejčastěji vysazují v hloučcích nebo ve skupinách. Nejčastěji používanými melioračními dřevinami jsou v našich lesích buk a lípa, méně se používají javory, olše, habr, dub a ostatní listnaté dřeviny.

► **Dřeviny přípravné** se používají tehdy, je-li přímé zalesnění cílovými dřevinami nemožné nebo velmi obtížné, tj. na velkých kalamitních holinách, v oblastech poškozených imisemi, při rekultivacích a při zalesňování nelesních půd. Nejčastěji se používá bříza, olše a osika.

ODPOVĚDI NA NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY V SOUVISLOSTI S HOSPODAŘENÍM V LESÍCH

Jak velkou holou seč může vlastník ve svém lese provést?

Velikost holé seče je omezena. Holá seč nesmí při mýtní úmyslné těžbě překročit 1 ha a její šíře na exponovaných hospodářských souborech (21, 31, 41, 51, 71) jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těžezného porostu. Šířka holé seče není omezena při domýcení porostních zbytků a porostů o výměře menší než 1 ha. V odůvodněných případech (citovaných v zákoně) může orgán SSL při zpracování plánu nebo osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče. V hospodářských souborech na mimořádně nepříznivých stanovištích v lesích ochranných je při obnově porostů přednostně uplatňováno použití clonných sečí a výběrů (§ 31, odst. 2 a 3. zákona č. 289/1995 Sb.).

Může vlastník lesa svůj les libovolně proředit?

Je zakázáno snižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostní skupiny pod sedm desetin plného zakmenění (podle novely č. 314/2019 Sb.). To neplatí, jestliže se prosvětlení provádí ve prospěch následného porostu (při clonné seči) nebo za účelem zpevnění porostu např. zpevňovací protivětrné pásy – závory (§ 31, odst. 4. zákona č. 289/1995 Sb.). Hodnota plného zakmenění 10 odpovídá plné tabulkové zásobě nebo kruhové základně taxačních nebo růstových tabulek schválených MZe (§ 7, písmeno f vyhlášky MZe č. 84/1996 Sb.). Vyznačování probírek by mělo probíhat v součinnosti s OLH, který má se stanovením zakmenění zkušenosti.

Kdy je možné k mladému lesnímu porostu přiřadit další holou seč?

Při obnově lesa můžeme k mladému porostu přiřadit další holou seč až po jeho zajištění na celé ploše, pokud by celková výměra nezajištěných porostů překročila velikost a šířku uvedenou v první otázce (§ 31, odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb.). Lesní cesty tuto souvislost holých sečí nepřerušují.

V jaké vzdálenosti od holin a mladých porostů na celé ploše nezajištěných je možné provést další holou seč?

Nejmenší vzdálenost holé seče od holin a mladých porostů na celé ploše nezajištěných nemá být menší než průměrná výška obnovovaného porostu (§ 31, odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb.).

V jakém věku porostu může vlastník lesa provádět mýtní úmyslnou těžbu?

Mýtní úmyslnou těžbu je zakázáno provádět v lesních porostech lesa vysokého mladších než 80 let nebo v porostech lesa nízkého a středního mladších než 20 let. V odůvodněných případech může orgán SSL při schvalování plánu nebo zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku z tohoto zákazu /ve správním řízení/ (§ 31, odst. 4 zákona č. 289/1995 Sb.).

Jak řešit situaci, když vlastník lesa nemá možnost odvézt dřevo z lesa po vlastních cestách?

Vlastník lesa nebo osoba provádějící činnost v zájmu vlastníka lesa je oprávněn v odůvodněných případech na nezbytnou dobu, v nezbytném rozsahu, ve vhodné době a za náhradu užít cizí pozemky k lesní dopravě. Tím není dotčena jeho odpovědnost za způsobenou škodu podle zvláštních předpisů. Dobu, rozsah a trvání užívání cizích pozemků k lesní dopravě a výši náhrady je vlastník lesa nebo osoba provádějící činnost v zájmu vlastníka lesa, povinen předem dohodnout s vlastníkem, popřípadě nájemcem dotčených pozemků. Nedojde-li k dohodě, rozhodne o podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích a o výši náhrady orgán SSL (§ 34, odst. 3 a 4 zákona č. 289/1995 Sb.), a to ještě před zahájením dopravy. Lesní dopravu je třeba realizovat tak, aby pokud možno vlastník zemědělského pozemku nebo jeho pachtýř neztratili nárok na zemědělské dotace. Uvedené je problémem zejména u ekologických dotací v případě skládkování dřeva na zemědělském pozemku.

Lze povolit pro zalesnění a pro zajištění lesních porostů lhůtu delší nežli stanoví lesní zákon?

Holina na lesních pozemcích musí být zalesněna do dvou let a lesní porosty na nich zajištěny do sedmi let od jejího vzniku. V odůvodněných případech může orgán SSL při schvalování plánu nebo při zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit lhůtu delší (§ 31, odst. 6 zákona č. 289/1995 Sb.). Kritéria zalesněnosti holiny a zajištěnosti lesního porostu jsou uvedena ve vyhlášce č. 139/2004 Sb. Delší lhůta může být povolena rovněž rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy vydaným podle § 51a lesního zákona (kalamitní situace).

Co je vlastník lesa povinen vést v lesní hospodářské evidenci (LHE) a komu se údaje předkládají?

Vlastník lesa je povinen vést LHE o plnění závazných ustanovení plánu a evidenci o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech. Uvedené souhrnné údaje předkládá vlastník lesa orgánu SSL vždy do konce března za uplynulý kalendářní rok (§ 40, odst. 1 a 2 zákona 289/1995 Sb.). Doporučuje se sledovat legislativní změny: je možné, že povinnost odevzdávat údaje LHE nebude pro vlastníky lesa s LHO povinná.

Může každý vstupovat do lesa a jaká má při vstupu práva a povinnosti?

Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřeby lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, případně pachtýře lesa a jeho zaměstnanců. Při vstupu do lesa je každý povinen přizpůsobit své jednání stavu přírodního prostředí v lese a zvýšenému nebezpečí, které je se vstupem do lesa spojeno, a dbát o bezpečnost svoji i osob mu svěřených. Toto platí i při pohybu na účelových komunikacích v lese, vyznačených stezkách, pěšinách a trasách, odpočinkových místech a tábořištích. Na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán SSL z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, nejvýše však na dobu tří měsíců. Stanovenou dobu lze prodloužit opakovaně, ovšem opět nejvýše o tři měsíce (§ 19, odst. 1 a 3 zákona č. 289/1995 Sb.).

Odporává vlastník lesa za škodu vzniklou návštěvníkům lesa?

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb. se právo vstupovat do lesa realizuje na vlastní nebezpečí návštěvníků. Podle § 19 odst. 2 stejného zákona vlastník lesa neodpovídá za škody na majetku, zdraví nebo životě vzniklé při využití práva obecného užívání lesa, ledaže by škodu způsobil úmyslně. To ovšem neznamená, že vlastník lesa je zcela zproštěn jakékoliv odpovědnost za škodu, která na zdraví či na majetku návštěvníků lesa vznikne. Soudy ve své rozhodovací praxi totiž dospěly k závěru, že i vlastník lesa za takové škody může odpovídat, pokud k jejich vzniku došlo v důsledku porušení obecné preventivní povinnosti zakotvené do občanského zákoníku. Vlastník lesa by tedy měl ze svého lesa preventivně odstraňovat zdroje zvýšeného rizika vzniku škod (zejména důsledným prováděním nahodilé těžby), a to zvláště v místech, kde se návštěvníci pohybují ve zvýšené míře (turistické trasy, cyklostezky apod.), nebo na ně alespoň vhodným způsobem upozornit, např. informační cedulí, vyznačovací páskou apod.

Lze zpracovat pro jednotlivý lesní majetek změnu lesní hospodářské osnovy?

Změnu části osnov týkající se jednotlivých lesních majetků vyvolanou vznikem nahodilých těžeb může orgán SSL provést na základě žádosti vlastníka lesa po prověření oprávněnosti jeho požadavku (§ 18, odst. 3 vyhlášky MZe č. 84/1996 Sb.).

Jaké povinnosti má vlastník lesa z hlediska zajištění bezpečnosti osob a majetku proti škodám způsobeným zejména sesuvem půdy, pádem kamenů, pádem stromů nebo jejich částí, přesahem větví a kořenů, zastíněním a lavinami z pozemků určených k plnění funkcí lesa?

Nezbytně nutná opatření k zabezpečení před těmito škodami jsou povinni provést vlastníci nemovitostí nebo investoři staveb na svůj náklad. Tato opatření jsou oprávněni provést i na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Rozsah a způsob zabezpečení opatření stanoví orgán SSL, pokud není podle zvláštních předpisů příslušný jiný orgán státní správy. Vlastník lesa je povinen provedení opatření strpět. Vyžaduje-li zajištění bezpečnosti osob a majetku i změnu ve způsobu hospodaření nebo omezení ve využívání, rozhodne orgán SSL o dalších opatřeních a určí kdo ponese náklady s tím spojené a kdo nahradí vlastníku lesa případnou újmu. K řešení těchto situací jsou často požadována znalecká posouzení nebo znalecké posudky (§ 22, odst. 1 a 2 zákona č. 289/1995 Sb.).

SEZNAM CITOVANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

- 1) zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), v platném znění
- 2) vyhláška č. 80/1996 Sb., o pravidlech poskytování podpory na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin a o poskytování náhrad zvýšených nákladů
- 3) vyhláška č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže, ve vyhlášce č. 236/2000 Sb., v platném znění
- 4) vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování
- 5) zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), v platném znění
- 6) vyhláška č. 139/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o přenosu semen a sazenic lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnosti o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa
- 7) vyhláška č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, v platném znění
- 8) zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění
- 9) zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
- 10) zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, v platném znění
- 11) vyhláška č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů
- 12) vyhláška č. 55/1999 Sb., o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích, v platném znění
- 13) vyhláška č. 335/2006 Sb., kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením lesního hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku
- 14) zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, v platném znění
- 15) nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti, v platném znění

- 16) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky
- 17) zákon č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, v platném znění

Na stránce www.uhul.cz/poradenstvi lze najít:

- kontakt na místně příslušnou pobočku, která výtisky distribuuje,
- výtisk brožurky volně ke stažení,
- úplné znění lesního zákona a navazujících předpisů.

Dotazy k tématice této brožurky lze autorům zaslat na poradenstvi@uhul.cz

RÁDCE VLASTNÍKA LESA DO VÝMĚRY 50 ha – I.

Zpracoval kolektiv zaměstnanců Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů
Brandýs nad Labem

Odpovědný vedoucí Ing. Zdeněk Soušek, grafická úprava Ing. Kamila Soprová,
kresby Zdeňka Zítová

Autoři:

Ing. Michal Vejlupek, Ing. Hana Bláhová, Ing. Miroslava Remešová a kol.

Recenzenti:

Mgr. Petr Dvořák, JUDr. Ing. Martin Flora, Dr., Ing. Tomáš Dohnanský,
Ing. Jiří Pohan, Ing. Milan Slavinger

Vydal a vytiskl Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
Nábřeží 1326, 250 01 Brandýs nad Labem

Čtvrté aktualizované vydání, rok 2020

Neprodejné

ISBN 978-80-88184-30-0

www.uhul.cz
Informace o lesích

ISBN 978-80-88184-30-0

